

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

ostrove

ŠT. 7—10 LETO XII
1932

Uredništvo: Dunajska cesta št. 17 — Upravništvo:
Komenskega ulica št. 12 — Izhaja kot mesečnik v
dvojnih številkah in velja za vse leto z glasbeno
prilogo vred 30 Din, za Italijo 18 lir, za Avstrijo
5 šilingov, za Ameriko 1 dolar

PEVEEC

GLASILO PEVSKE ZVEZE
S PEVSKO PRILOGO

V zalogi Pevske zveze dobite

1. Pevčeve pesmarice vseh letnikov po nižani ceni 5 Din, toda le do 15. februarja 1933.
2. Posamezne priloge Pevca po 2 in 2:50 Din, kolikor jih je še v zalogi.
3. Bajuk: Mera v slov. nar. pesmi à 25 Din. To je edina poljudnoznanstvena razprava o tem predmetu. V njej je pisatelj analiziral preko 200 pesmi, ki so deloma ali popolnoma v napačni meri zapisane.
4. Vodopivec „Snubači“, spevoigra po nar. pesmih.
5. „Rožmarin“, dramatičen prizor po nar. pesmih.
6. „Srce in denar“, spevoigra s klav. ali harmonijem. Stane za včlanjene zbere 25, za nečlane 30 Din. Za uprizoritev je treba kupiti pet iztisov. O tej igri piše Cerkveni Glasbenik: „... skladbe so sicer preproste, a jako posrečene; melodične, prikupne in hvaležne. Priporočamo jih našim odrom.“ Igro so uprizorili na več krajih s prav dobrim uspehom.

Afriški misijonar prosi slovenskih pesmi.

Morda se vam bo zdelo malo čudno, pa je vendarle res. Zamorčki, ki imajo v splošnem dober posluš in jako radi pojo, se bodo učili pesmi po lepih slovenskih melodijah. Misijonski brat Rafael Kolenc v Južni Afriki piše Družbi sv. Petra Klaverja:

„Nekaj bi vas rad prosil, namreč slovenskih pesmi z notami. Pri nas je en pater misijonar, rodom Nемеc, ki vodi peje in se v glasbi dobro razume. V svojih šolskih letih je včasih slišal slovenske pesmi. Te so mu tako ugajale, je rekel, da jih še sedaj ne more pozabiti, in da ni lepše melodije, kot so slovenske pesmi (zelo ponosen sem bil, ko sem to slišal). Na vso moč želi dobiti slovenske pesmi z notami, najbolj pa želi cerkvene in ljudske pesmi kot Pesmarica, Cecilija in druge, ki jih sami bolj poznate, da so lepe. Naši zamorčki so vsi dobri pevci. Tako lepe glasove imajo, da si sam ne morem misliti, kako to.“

In ta naš dobri pater misijonar bi pa silno rad naše zamorčke učil „peti“ po slovenskem napevu. Kolikokrat me je že prosil, naj mu jih vendar kje izposlujem in priberačim. Mi pravi: „Ljubi brat, te moje vroče prošnje mi ne smeš odreči.“

Sedaj pa sami veste, kako se prošnja glasi. Zatrpite enkrat po ljubi Sloveniji in recite, da rojak-misijonar iskreno prosi slovenskih pesmi z notami. Sej bom uslišan, kaj ne? In potem vas bom povabil k nam na obisk, da boste sami slišali, kako bo lepo petje. Mi vsi se že silno veselimo trenutka, ko bodo zapeli naši zamorčki po „slovenskem napevu“ —

P. n. pevske zbere in vse rodoljube prosimo, če bi mogli odstopiti slovenskemu misijonarju nekaj lepih Pesmaric ali pesmi z notami. Pošljite na Družbo sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova 1, katera bo z veseljem posredovala in postala gorečemu misijonarju v Afriko. Vsem darovalcem že vnaprej iskren Bog povrni!

Koroški pevci v Sloveniji.

Že nekaj časa je bilo mogoče opaziti, da se tuptam oglašča na Koroškem naša pesem. Slov. kršč. soc. zveza, ki vodi menda prav edina vse narodno gospodarsko in prosvetno delo med Slovenci na Koroškem, je začela podžigati tudi pevske zборе in jih organizirati. Danes jih je že 24 včlanjenih v njeni sredi. Imeli so že več nastopov posamič, a tudi skupnih prireditev po zgledu naših okrožij so že nekaj imeli. Krepko oporo ima to delo v klubu kor. Slovencev v Ljubljani, ki ima tudi največ zasluge, da so prišli koroški pevci k nam in da je njihovo delo tu pri nas tako lepo uspelo. Pevska zveza ni izgubila izpred oči pevecov onstran Karavank in je brž, ko se je letos ponudila prilika, poslala tudi svojega pevovodjo tja na občni zbor Slov. kršč. soc. zveze. Ker sklepi še niso vsi dozoreli, bomo poročali o njih pozneje. Toliko je gotovo, imamo sedaj tesne vezi z zbori onstran Korotana, ki smo jih posebno trdno spleli še sedaj ob njihovem obisku pri nas.

Velikansko delo so izvršili ti korenjaki, ki so odpeli na svoji turneji dolg spored svojih ljudskih pesmi kar dan za dnem v Slovenjgradu, Mariboru, Celju, Trbovljah, Ljubljani in na Jesenicah kar dvakrat. Že pot sama, prenočevanje danes tu jutri tam, vmes vožnja, vaje, nastopi, pozni večeri, vse to človeka slednjič zmore. Četudi pevci niso kazali prav nič fizične utrujenosti, so bili vendar gotovo veseli, ko so pogledali zopet skozi predor »n mau čez izaro«.

Pet zborov je prispelo k nam, in sicer z Brnce, Št. Janža v Rožu, iz Kotmare vesi, Škocjana in Libuč v Podjurski dolini, tako da so bile zastopane vse tri glavne doline. Skupaj je bilo pevecov 70, vodil je skupno petje pevovodja zbora z Brnce Janez Kropivnik, vsa turneja pa je stala pod vodstvom predsednika Slov. kršč. zveze in velezaslužnega narodnega delavca, organizatorja koroških Slovencev, župnika Poljanca.

V Ljubljani se je vršil koncert 16. januarja. Unionska dvorana obseže nad 2000 ljudi. Ta večer jih je gotovo sprejela nad 2400, a še niso prišli vsi notri, ki so želeli. Koncert se je izvršil tako strumno, točno in resno, kot bi bili vsi pevci s pevovodji vred bliže poklicnim pevcem kot začetnikom diletantom.

Spored je obsegal 16 pesmi, ki so jih harmonizirali razni glasbeniki, in sicer je bilo Švikaršičevih harmonizacij 6, Rekove 3, Horvatovi 2, po ena Devova, Kernjakova in Trajbarjeva, ena pa neznanega avtorja, ker je stara baje že nad 200 let, to je pesem »Jest s'm an buren baur«. Zbori so nastopali posamezno in skupno. Brnca ima že prav dobro uvežban zbor, ki je že daleč okrog znan, nosijo vsi enako obleko. Peli so že tudi za gramofonske plošče. Glasovi so lepo ubrani, izgajeni, zvene polno in so užgali zlasti z venčkom koroških pesmi »Pojdamo v Škufce«, ki so jo morali celo ponavljati. Je to dobro zložena skupina treh štirih pesmi, ki tvorijo prav lepo celoto, da komaj zapaziš, da ni to ena pesem. Zložil ga je organist v Št. Ilju pri Vrbskem jezeru Kernjak. O venčku še prihodnjič kaj.

Tudi pevci Kotmare vesi so se kaj dobro postavili. Imajo prav čedne tenore in zvočne nizke base. Tudi ti so lepo upeti in tvorijo lepo zaokroženo celoto. Žal, da so peli samo eno pesem.

Rožanci iz Št. Janža so tako ubrano peli, da so morali kar ponoviti.

Zbora iz Škocjana in Libuč sta se združila v en zbor. Imeti sta morala več skupnih vaj, ker niti malo ni bilo mogoče opaziti, da sta to dva zbora.

Morda je bilo res veliko navdušenja in ljubezni do bratov, ki so nam prinesli svoje najdragocenejše blago, svojo pesem v oni toplini, ki jo sami čutijo do nje, pa so nam jo res tako zapeli. A vendar treba je priznati, da je bila dvorana presenečena. Nihče ni mogel slutiti, da tiči v teh, na videz okornih kmečkih fantih tako mehka duša, tako topla ljubezen do petja in toliko notranje discipline in smisla za lepo petje. Ubranstvo glasov v podrobnem in vobče je bila kar vzorna. Ritmika izredno enotna. Peli in vodili so brez not, brez najmanjših domenkov na odru. Vse je bilo obrnjeno v vzornem redu in zgledni zbranosti le v pevovodjo. Pa so menda vedeli vsi tudi vrsto pesmi, kajti nič ni bilo mogoče zapaziti, da bi pevovodja kedaj označil pesem, ki je bila na vrsti. Da, kdor se je hotel, se je lahko česa naučil. Dvorana je odmevala po vsaki pesmi v navdušenju, ki se je večalo in je z vsako pesmijo raslo, dokler ni izbruhnilo ob koncu koncerta v gromovit plosk.

Res! užitek je bil slišati to pristno petje narodnih pesmi v pristni, nepotvorjeni obliki. Pokazalo se je, da so večglasne (navadno peteroglasne) harmonizacije v Švikaršičevi priredbi zvene le najlepše in so bržkone originalu najbližje.

Pred koncertom je vodja Poljanec krasno obrazložil pomen in namen njihove turneje, med koncertom pa sta pozdravila pevce zastopnika Pevske zveze in Hubadove župe. Ravnatelj Hubad jim je izročil v imenu obeh organizacij krasen venec s trakovi in ko so prejeli pevci še tri lepe šopke, so jih pevke Glasbene Matice okrasile z rdečimi srčki, ki so imeli vsi prav po naši domači navadi, lističe s primernimi verzi.

Po koncertu se je razvila v polni dvorani pri mizah prosta zabava. Med njo je pozdravila koroške brate naša mladina, zbrana v akademskem pevskem zboru pod vodstvom svojega pevovodje Fr. Marolta s sedmimi narodnimi pesmami.

Priprosti kmečki fantje so kljub neizmernim zaprekam izvojevali svoji domači pesmi krasno, triumfalno zmago. Zato je bil sprejem povesod nadvse prisrčen. Za to zmago smo jim iz srca hvaležni, nanjo naj bodo upravičeno ponosni! Naj vezi, ki so nas sedaj navezale nanje po lepi pesmi, ne pozabijo, naj verujejo, da nam je v onih dneh srce drhtelo v topli ljubezni in da je vsa dežela, ki jih je poslušala po radiju, bila edina v enem vzkliku: Bog jih živi, Bog jim plačaj!

V današnji številki smo natisnili eno koroško pesem, ki so jo na koncertih peli, a še ni tiskana. Harmoniziral jo je organist Rek. V prihodnji številki še katero.

A. C.:

V album pevcem in pevovodjem.

(Konec.)

Prav posebno naj si pevovodje zapomnijo to-le: v svojih kretnjah, mahih, morajo biti kar se da jasni. Pevce mora vsak trenutek vedeti, kdaj maha dirigent prvi mah, kdaj drugega itd. Če zahtevamo od pevcev pazljivosti, potem mora pevec tudi vedeti, čemu naj pazi na dirigenta. Če nima

od svoje pazljivosti nobene koristi, če ne dobi od pevovodje, kar od njega pričakuje, si pevec misli svoje in gleda rajši v note. Pevci so navadno že toliko občutljivi, da kmalu opazijo, kaj jim dirigent dá in česa jim ne dá. Proti jasnosti v dirigiranju grešijo pevovodje na različne načine. Nekateri mahajo vse takte samo gori — doli, pa še to čisto šablonsko, skoraj vojaško usmerjeno. Da tako dirigiranje ne užge zbor, je jasno. Tako petje je mrtvo, okorno, enolično, leseno: veren odsev dirigenta. S takim dirigiranjem doseže dirigent komaj s svojim lastnim zborom kak uspeh, ko ga je, za klavirjem ali harmonijem sedeč, sicer pravilno naučil in je vse njegovo dirigiranje pri nastopu samo še gola zunanost, ki ne more nič več pokvariti in nič več izboljšati. Drugače pa je, ako dobi tak dirigent v roko tuj zbor, ali pri kakem skupnem nastopu celo več različnih zborov: medsebojno razumevanje je izključeno, življenja polnega petja v takih okoliščinah ne moremo pričakovati.

Seveda pa mora biti poslušalec tudi tukaj pravičen kritik. Niso vsi naši organisti in pevovodje poklicni dirigenti. Mnogi morda leto in dan nimajo prilike, da bi sami dirigirali. Za orglami sedijo in so veseli, če jim ob največjih slovesnostih pride kdo za dirigenta na pomoč in zbor nekoliko razgiblje. Samostojnega dirigiranja pa v veliko slučajih niso vajeni, zato je razumljivo, da jih nastop pred širšim občinstvom spravi iz ravnotežja.

Nasprotje okornemu dirigiranju je pa izumetničeno dirigiranje. Opazujemo ga zlasti pri dirigentih, ki imajo z dirigiranjem veliko opraviti, morda še preveč, in jim gre pri nastopih bolj za zunanji učinek kot za notranjo poglobitev. Roke jim kar tako valovijo po zraku, zdaj se pogreznejo zamišljeno sami vase, takoj nato pa zopet splašeno planejo kvišku, na obrazu se jim odražajo vsa mogoča čuvstva, navadno seveda ob nepravem času; njihov zbor jih je že vaje, zato po svoje poje mirno naprej, kot bi se nič ne zgodilo. Če pa dirigira tak pevovodja pri skupnem nastopu, je nesreča neizogibna. Na tuje pevce in tudi na glasbeno naobražene poslušalce napravi samo vtis afektiranosti in smešnosti; o resničnem vplivu na zbor seveda ni govora.

Pač je pa tisti pevovodja v svojih kretnjah jasen, ki maha vsak posamezen takt v toliko jasnih obrisih, da vsi pevci točno vedo za vsak mah. V okviru posameznih mahov ima še vedno toliko možnosti, da nakaže kake posebnosti, n. pr. različne vrednosti not, pohitevanje, zadrževanje, močnejše naglase, jakost glasu itd. Takega dirigenta bodo pevci in poslušalci veseli, pa tudi uspeh ne bo izostal. Tudi v dirigiranje vnesimo več stvarnosti!

Še nekatere splošne napake, ki sem jih zapisal na raznih koncertih, naj omenim. Na videz so malenkostne, brezpomembne, da jih komaj opazimo, v resnici pa so ravno te krive, da petje včasih kar noče zveneti. Sem spada zlasti slabo odpiranje ust pri petju. Vsakdo izmed nas je gotovo že opazoval šolane pevce, kako v tem oziru včasih kar pretiravajo, po navadnem pojmovanju seveda. Ni čudno, da se je nekdo izrazil: poslušam jih rad, gledati jih pa ne morem. In vendar je primerno odpiranje ust tako važno za lep, poln ton. Nekateri pevci pa tiščijo zobe skupaj, vse mišice na obrazu so jim napete, spodnja čeljust negibna. Zato imajo pa tudi stisnjen, sikajoč ton brez vsake vsebine. Vsak ton zahteva primerne resonance v ustih, sicer se ne more razviti. Pevci, ki jim je šolanje glasu življenjski namen, morajo seveda te stvari podrobno proučevati. Navadni pevci naj si pa vsaj to zapomnijo: čim manj napanjš mišice v obrazu (isto velja seveda tudi za grlo, vrat), tem prostejši ton boš imel. Usta primerno odpiraj, varuj se pa nelepega pretiravanja!

Kdor ne zna pri petju ust pravilno odpirati, seveda tudi besede slabo izgovarja. Tudi ta napaka je med pevci zelo razširjena. Seveda je treba tudi za pravilno izreko daljše vaje. Pevovodja naj bo v tem oziru nepopustljiv in naj ne trpi nobene nemarnosti pri izreki, saj je pravilno izgovarjanje besed polovica lepega petja. Posebno skrb je treba posvetiti izgovarjanju soglasnikov. Seveda se moramo tudi tukaj varovati vsake pretiranosti: srednja pot je najboljša pot. Točna navodila za izreko daje Bajukova Pevska šola.

Tudi dihanju mora pevovodja posvetiti precej pozornosti. Kar so orgle brez meha, to je pevec brez sape. Le škoda, da se pevci te resnice premalo zavedajo. Saj vidimo pri koncertnih nastopih celo vrsto pevcev, o katerih z gotovostjo lahko trdimo, da dihajo celo manj kot pri navadnem govorjenju. Zato pa je tudi njihov ton nekam jetičen, brez prave podlage in se v večji dvorani kar izgubi. Majhen zbor, ki pravilno diha, odtehta neprijemno večji zbor, ki na dihanje ne polaga važnosti. Tudi za dihanje dobi pevovodja v Bajukovi Pevski šoli dragocenih navodil.

Še bi lahko govoril o raznih napakah, a naj za zdaj zadostujejo te, ki sem jih tukaj omenil. Opozoril sem nanje ne zato, da bi vzel pevcem in pevovodjem pogum, ampak zato, da bi bolj pazili na take-le vsakdanjosti, ki jih sicer radi prezrejo, in se vedno bolj izpopolnjevali. Naj tudi ta člančič pripomore k čim lepšemu razvoju naše pevske umetnosti!

Ambrozij Sraka :

Glasbeni pomenki.

II.

(Ob dvestoletnici Haydnovega rojstva.)

Franc Jožef Haydn se je rodil 1. aprila 1732¹ v Rohrau na Nižjeavstrijskem, umrl je na Dunaju 31. maja 1809 v starosti 77 let. Njegov oče je bil ubog kolar, ki je le s težavo preživel svojih 12 otrok. Prvo izobrazbo je prejel Haydn na ljudski šoli v bližnji vasi Hainburg, tam se je naučil tudi nekaj cerkvenih pesmic. Dvorni kapelnik Reuter je vprav takrat nabiral dečke-pevce za dunajsko katedralo. Slišal je Haydna in po kratkem izpitu ga je sprejel med dečke-pevce pri Sv. Štefanu. Takrat je imel Haydn šele osem let. Neki vijolinist in neki tenorist, ki sta pripadala istemu zboru, sta bistrumnega dečka poučevala v glasbi, pa dosti ga nista mogla naučiti, ker tudi sama nista bila Bog ve kako glasbeno izobrazena. Haydn pa se je sam nadalje glasbeno izpopolnjeval, tako da je svojega brata Mihaela, ki je pet let pozneje prišel na isti zavod, mogel poučevati v glasbi. Leta 1749 pa je Haydn mutiral, njegovega glasu niso mogli več porabiti, poslali so ga iz zavoda in komaj osemnajstletni mladenič je bil na cesti. Pa je bil globokoveren in njegovo zaupanje v Boga je bilo neomajno. Samo za eno noč ni mogel dobiti prenočišča in spati je moral pod milim nebom. Toda drugi dan mu je bila sreča milejša. Neki pevec ga je vzel pod streho in mu pomagal v prvi sili. Preživeljal se je s tem, da je igral pri svatbah, podoknicah, po gostilnah, na sejmihi itd.

Pridružil se je nekim romarjem, ki so romali na razne božje poti, vodil je njihovo petje, igral na vijolino in si toliko prislužil, da se je ves

¹ Nekateri trdijo, da se je rodil 31. marca 1732.

vesel zopet vrnil na Dunaj, kjer je začel poučevati glasbo v raznih družinah. Ko je poučeval v družini Martinez, je prišel v dotiko z libretistom Metastazijem in glasovitim učiteljem petja Porpora, pri katerem je služil za strežaja in spremljevalca na klavirju. Plemenitaš Fürberg ga je vzel s seboj v Weinzierl, kjer so se zbirali ljubitelji glasbe. Tukaj je Haydn zložil osemnajst kvartetov. V letu 1759 je nastopil službo skladatelja in kapelnika v hiši grofa Morzina za letno plačo 200 goldinarjev, kar je bilo za tisti čas precejšnja vsota. Tu ga je spoznal knez Esterhazy in ga vzel s seboj na svoj grad v Eisenstadt — leta 1761. V začetku je bil Haydn podrejen staremu kapelniku Wernerju, kmalu pa je postal glavni kapelnik knezovega orkestra, ki je štel 21 mož. Trideset let je Haydn vodil ta slavni orkester in zložil zanj nešteto kompozicij. Haydnova letna plača se je zvišala na 782 goldinarjev. Smrt kneza Esterhazyja leta 1790 je prekinila Haydnovo delovanje na gradu Esterhazyju. Knezov naslednik je orkester razpustil, Haydn pa je pustil naslov kapelnika in mu določil znatno pokojnino. Haydn se je vrnil na Dunaj, po katerem je vedno hrepenel. Tukaj je obiskoval Mozarta, Dittersdorfa in druge slavne glasbenike. Med tem se je Haydnova slava razširila po vsem svetu. Angleški impresarij Salomon je ponujal Haydnu velike vsote, če bi prišel v London dirigirat svoja dela. V Londonu so Haydna obsipali s častmi in dragocenimi darovi. Orkester, katerega je Haydn vodil v Londonu, je štel za tiste čase izredno veliko število: 40 mož. Po dveh letih se je Haydn vrnil na Dunaj in počival pol-drugo leto, ker ga je delo v Londonu močno izčrpalo.

Leta 1794—95 je zopet šel v London, kjer je bil sprejet s še večjo častjo kot prvokrat. Po enem letu se je z izdatnim prihrankom za stara leta vrnil na svoj ljubljeni Dunaj. Leta 1795 je zopet sprejel kapelniško službo pri knezu Esterhazyju, toda s pogojem, da ostane večji del leta na Dunaju. Tako mu je bilo možno ustvariti v zadnjih letih življenja dve največji in najslavnejši deli, oba oratorija: »Stvarjenje« leta 1798 in »Letni časi« leta 1800. Tega leta mu je umrla tudi žena, s katero pa ni bil srečen v svojem štiridesetletnem zakonu. Bila je trmasta in jezična — prava Ksantipa. Bolj ga je potrla smrt njegovega brata Mihaela leta 1806.

Ko so Francozi zasedli Dunaj in mu s tem zagrenili zadnje dni življenja, je bil Haydn že tako slaboten, da ni mogel zapustiti postelje. Pri-povedujejo, da ga je nekoč obiskal neki francoski častnik, ki je bil velik ljubitelj glasbe. Po prvih pozdravnih besedah je častnik sedel h klavirju in zaigral ter zapel arijo iz oratorija »Stvarjenje«. Haydn je bil tako ginjen, da je — »sovražnika« objel.

Pobožno se je pripravljaj na smrt in umrl lahke in srečne smrti. Njegovo truplo so pokopali v Eisenstadtu.

*

Haydnova dela: okrog 150 simfonij (vštete so tudi uverture, katere so stari imenovali simfonije), čez 60 divertimentov, 20 klavirskih koncertov in več koncertov za razne inštrumente: bariton, rog itd., 83 godalnih kvartetov, 68 trio v raznih zasedbah, 33 klavirskih in 8 vijolinskih sonat, 175 komadov za bariton (inštrument na lok nekako v sredi med vijolo in vijolončelom, priljubljeni inštrument kneza Esterhazyja), 15 latinskih maš, 2 Te Deum, 13 ofertorijev, Stabat Mater in razne druge cerkvene skladbe, 5 oratorijev, 24 oper (s katerimi pa Haydn ni imel sreče), 36 solospjevov in nekaj raznih vokalnih skladb, med temi znana »cesarska pesem«. Zares ogromno delo! Slava njegovemu spominu!

Kakšne pesmi z napevi sem napisal med slovenskim narodom.

(Dalje.)

6. (Marija prosi za porodnice): Marija pa puli rajža. (Slivnica na Dolenjskem.)
7. (Marija kliče ranjenega fantiča za Jezusom): Sonce je gor prišlo, * Silno je žalostno. (Tomišelj.)
8. (Marija kliče ranjenega fantiča za Jezusom): Slišov sem ptičke pet', * Fante pa vriskati. (Ig.)
9. (Spokorjeni grešnik): Nekej vam čem povedati * Od enega moža. (Mala Loka.)
10. (Jezus in grešnik): Jezus se po morji vozi * V eni pišan' barčici. (Vinje na Gor.)
11. Svet' Frančišek je prosu Boga, * De b' vidu kak' duša s telesa gre. (Bičje na Dol.)
12. (Jezus rojen): Svieta Ana grie na bužja puot. (Iška Vas pri Igu.)
13. (Jezus izdan): Stoji, stoji ena jukuvca. (Vinje na Gorenjskem.)
14. (Zakaj ima grlica glavo postrani?) Marija je šla na gosti, * Ješčka doma pusti. (Dolenjska.)
15. (Marija in tri grešne duše): Po gorcah pade velik sneg, * Zapadu tri božje vežé. (Konfin na Gorenjskem.)
16. (Ukradena Marija): Stoji, stoji oj gora, * Oj gora visoka. (Vinje na Gorenjskem.)
17. (Svete hostije onečaščene): Enkrat je bla ena žena * Pr mestu Videndur. (Vinje na Gorenjskem.)
18. (Jezus in kovač): Stoji, stoji kolačnica, * Tega kolača črnega. (Kleče na Gorenjskem.)
19. (Marta in Magdalena): Marta Majdaleno klicala. (Vinje na Gorenjskem.)
20. Matica pometa božjo vežó, * Božjo vežó in sveti raj. (Vinje na Gorenjskem.)
21. (Duša v pekel zavrnjena): Rajžaj, rajžaj duša, * Pred vrate peklenke. (Tomišelj pri Igu.)
22. Enkrat en mašnik jezdil je. (Zatoliče pri Ptuj.)
23. Teci, teci, bistra voda, * Bistra voda Donava. (Št. Jernej.)
24. (Žalostna usoda treh sinov): Anka! je biv an oče star. (Dobrepolje.)

b) Svetniške:

1. (Sveti Urih): Svet' Urh je zjutrej zgodej vstov, * Pa se je v frišni vodi vmov. (Ihan.)
2. (Sveti Blaž): Svet' Blaž je zjutrej zgodej vstov, * V frišnej vodici se je vmov. (Ihan.)
3. (Sv. Jožef): Stoji, stoji, stoji šiša, * Šiša svet'ga Jožefa. (Ihan na Gorenjskem.)
4. (Sv. Florijan): Svet' Florjan je zjutrej zgodej vstov, * In se je v frišnej vodi vmov. (Ihan na Gorenjskem.)
5. (Sv. Krištof): »O Krištof, Krištof, kam ti greš? * K' si tol'ko velik in močan!« (Ihan.)
6. (Sv. Izidor): Svet' Zidor ovčice pasu, * Lepo žvižgov, lepo pev. (Tomišelj pri Igu.)
7. (Sv. Anton): Svet' Anton se je rodiv, * Sam Buh se je veseliv. (Ig pri Ljubljani.)
8. (Sv. Anton pridigar): Svet' Anton se je na svet rodiv * Sam Jezus se ga je veseliv. (Pšata.)
9. (Sv. Anton in majer): Reven majer ker je biv, * Velik dovh je sturu. (Vinje, Ig.)
10. Svet' Anton je šu v Špansko deželo, * Kjer je živca bovna ležala. (Dobrepolje.)
11. (Sv. Tomaž): Jezus je jogre stavu * Na vse štiri strani. (Dobrepolje.)
12. (Sv. Peregrin in voznik): Stoji, stoji en zêlen boršt, * En zelen boršt, en hrastov gozd. (Ig.)
13. (Sv. Bernard gre od maše): Leži, leži ravno polje, * Po polju bela cesta gre. (Z več krajev.)
14. (Sv. Kristina): Sv. Kristina bovna ležava, * Bolna ležava, mîlo jokava. (Ihan.)
15. (Sv. Apolonija): Po cesti gresta vandrovéka dva. (Ihan na Gorenjskem.)
16. (Sv. Lucija): Sveta L'cija nam pomagej. (Matena pri Igu.)
17. (Sv. Uršula): Oj Urši, Urši, Uršula, * Prov lejpa mlada dejkelca. (Gorenji Ig.)
18. (Sv. Barbara): Guršga deklieta ga pa nej, * Koker je sveta Barbara. (Vrbljenje.)
19. (Sv. Barbara): Stoji, stoji oj beli grad. (Srednji Bitenj pri Kranju.)
20. Stoji, stoji beli gradeč, * Notri je en mladi králič. (Sv. Katarina.)
21. (Sv. Matija ubije očeta in mater): Svet' Matija j' biv star sedem let. (Goriška.)

c) Junaške.

1. (Kralj Matjaž): Kralj Matjaž se je oženu. (Trzin na Gorenjskem.)
2. (Lambergar in Pegam): Pegam pisov cesarju je: * Al' maš' junaka tacega, * De bi se šov skušat z menoj? (Vinje na Gorenjskem. — Pela Katarina Zupančič.)

3. (Lavdon): Lavdon zbira sivno vojsko, * Pa sam ne vej kam pujde ž nó. (Ig.)
4. (Lavdon): Lavdon, generale častiti. (Dobrepolje na Dolenjskem.)
5. (Bolni junak): U tej črni gori * Žarki ogenj gōri. (Belokranjska.)

d) Splošne pripovedne.

1. (Mlada Breda): Oj Predi, Predi, Predika * Je tekla v hišo guranjo. (Ig pri Ljubljani.)
2. (Grof umori svojo ženo zaradi nezvestobe): Prišla je pošta od nebes: * »Rimski grof, v vojsko moreš it'! * Če tebe na vojsko ne bo, * Sej cel'ga sveta konec bo!« (Ig.)
3. (Sin umori svojo razuzdano mater): Gospa je šla v suj cimer spat, * Gosput je šu pa k ami v vas: * »Oh, ama luba moja ti, * Oh stur' mi voljo mojo ti!« (Ig.)
4. (Oče umori svojo hčer nuno — nezakonsko mater): Štirje možje Moravčani * Štirje an'ga konjčca ženó, * Prov grozno lepo pejejo, * Od nunice Adlisove, * Lepe hčerke Jelovškove, * Lepe hčerke Jelovškove. (Ig pri Ljubljani.)
5. (Gospod umori svojo ženo, da potem vzame drugo): »Ktermu se dremlje, nej gre spat, Men' se pa dremlje, pa na grem!« (Ihan na Gorenjskem.)
6. (Mož-ropar umori svoje žene brata): Nobena mati prov ne st'ri, * Ki svojo hčer daleč moži. (Ihan.)
7. (Smrt cesarja in njegove ljubimke): Gre cesarica na špancir, * Oh majhno preč kē od gradú. (Ig.)
8. (Nesrečna smrt ženina in neveste): Oj Neži, Neži, Nežika, * Je tekla v hišo goranjo. (Ig.)
9. (Skupna smrt dveh ljubih): »Le furájte, le furájte, * Vsi ti mladi furmani!« (Ihan.)
10. (Avkman ustrelil Uršiko): Tam u Štajarski deželi * B'la ena lušna deklica, (Božjakovo v Beli Krajini.)
11. (Fantič odseka ljubici roko): »Lubca, vodpiraj kamrico, * Sej veš mojo navadico!« (Ihan.)
12. (Smrt črevljarjeve ljubice): Stoji, stoji tam cestica, * Pri cest' stoji pa kamrica. (Šmihel.)
13. (Ljubica umrje): Snuč' sem jest dubu pismice, * De m' je umerla lubica. (Sevno na Dolenjskem.)
14. (Ljubica umrje): »Lub'ca, vodpiraj kamrico, * Sej veš mojo navadico!« (Ihan.)
15. (Ljubica umrje): Stoji, stoji tam lipika, * Pod lipko hladna senčika. (Ilova Gora na Dolenjskem.)
16. (Nevesta umrje): »Micka, vstani, vstani gori, * Svatje te že čakajo!« (Bohinj.)
17. (Fantič umrje): Fantič se je v vas podav, * Čez tri goré, čez tri vodé. (Iška Loka.)
18. (Fantič umrje): Mladenč' leži, mladenč' leži, * Pr negovmu sreč zdravja ni. (Pijava Gorica.)
19. (Fantič umrje): Pobič je hodu po vasi, * V četrti večer kvaterni. (Kamniška okolica.)
20. (Mlada žena umrje): Lansko leto sem se žeanu, * Eno mlado sem dobiv. (Tomišelj.)
21. (Nezakonska mati umori svoje dete): »Kaj je tebi, mlada Urška, * Kaj je tebi, deklica?«
22. (Nezakonska mati umori svoje dete): Snuč' sem nekej nov'ga zvedu, * Nove cajtenge sem brav. (Pijava Gorica.)
23. (Nevesta pogubljena, dete zveličano): En pastirček v hišo pride, * In pozdravi svate vse. (Matena.)
24. (Študenta in birtinja): Stoji mi ena gmajnica, * Na gmajn' stoji pa kajžica. (Vinje.)
25. (Študenta in birtinja): »Kam pa gresta študenta dva, * K' sta tak' lepó napravljena?« (Konfin.)
26. (Študent zapusti nevesto): Več goljfi je ni na svetu, * K' je goljfija študentovska! (Ihan.)
27. (Študent): Študent študira premočno, * De m' je zmešalo vso glavó. (Vinje na Gor.)
28. (Vojak in dekle): Po placi špancira en zavber soldat. (Matena pri Igu.)
29. (Deklica vojač): Oče Rožman za mizo sedi. (Srednji Bitenj pri Kranju.)
30. (Smrt in mlinar): Mlinar je zjutraj zgodej vstov, * V frišnej vodici se je vmov. (Beričevo.)
31. (Job): Stari Job bovan leži, * Bovan leži, godcev želi. (Kleče na Gor.)
32. (V gozdu obhajan razbojnik): Stoji, stoji zeleni gozd, * V gozdu pa razbojnik leži. (Vinje.)
33. (O roparju Matjončku): Leži, leži bela cesta, * Odi Krajna da Medvud. (Vinje.)
34. (Cermanov Jaka ukrade sv. Rešnje Telo): Oh Jaka, Jaka Cermanov, * K' je vkradu svet' Rešnje Telo. (Ihan na Gorenjskem.)
35. (O Križanskem Jožku): Jožeka m' pa lovit' gredó. (Vinje na Gorenjskem.)
36. (O tatu Nacetu Pogačarju): Nace Pogačar, ta je tič, * Ne mara za patrolo nič. (Ihan.)
37. (Lovec strelja v sveti križ): Tam v Španski deželi je biv en gospod, * Kateri je biv nevsmiljeno hud. (Vinje na Gorenjskem.)
38. (Trdosrečni gospod): Gesput tirja za davčni dnar, * Tam ankat anga kmetiča. (Ig.)

(Dalje.)

Iz odborove seje dne 4. novembra. Naročniki so nam dolžni za »Pevca« in priloge 17.692 Din. Ob takem zastanku seveda je kriza neizogibna in listu ni mogoče redno na dan. Sklep: pozvati treba z opominom vse naročnike, naj poravnajo čimprej naročnino.

V seji dne 15. novembra se je konstituiral odbor sledeče: predsednik Lavrič V., podpredsednik Primožič Ivan, tajnik Bajuk B., blagajnik Doktorič D., pevovodja Bajuk M., upravnik Cenčič V., odborniki brez mandata dr. Ploj, Premrl, Vodnik, Zdešar.

Predlog prof. M. Bajuka o razdelitvi okrožij je bil soglasno sprejet. Sklenjeno je bilo, da pošljemo zborom novi načrt s pozivom, da v skupnih sejah načrt pregledajo, pošljejo odboru eventualne želje in poprave in izvolijo povsod okrožne odbore do 1. februarja ter to odboru poročajo. Razdelitev se ozira na lokalne razmere.

Zvezi manjka sredstev za nujno potrebne potnine. Pevovodja Bajuk poroča, da bo sklical obe ljubljanski okrožji in skušal doseči, da prirede skupno koncert, katerega čisti dohodek naj bi bil namenjen za kritje potnin, zlasti onih poti, ki jih bo treba v letošnjem poletju napraviti.

Dne 3. januarja: V Vestniku Prosv. zveze št. 11.—12. stoji v tajnikovem poročilu pripomba: »Pevska zveza ni poslala poročila.« Ker je iz te suhe pripombe mogoče razbrati, da naša zveza ali nima ničesar poročati, ali pa, da poročila radi malomarnosti ni poslala, je odbor to pripombo v svoji seji pretehtal in soglasno sklenil poslati uredništvu »Vestnika« sledeči dopis: »Spoštovani gospod urednik! Po sklepu odborove seje z dne 3. januarja Vas prosimo, da v naslednji številki Vašega cenj. lista priobčite sledečo pripombo:

V št. 11.—12. lanskega letnika »Vestnika Prosv. zveze« je v poročilu zadnjega občnega zbora Prosvetne zveze tiskano v tajnikovem poročilu na str. 87 v sredi levega stolpea naslednje besedilo: »Pevska zveza ni poslala poročila.«

Ugotavljamo, da na občnem zboru Prosvetne zveze dne 13. oktobra 1932 te besede niso bile izrečene, o čemer so se prepričali navzoči zastopniki Pevske zveze.

Ugotavljamo tudi, da je g. uredniku »Vestnika« in g. tajniku Prosv. zveze znano, zakaj Pevska zveza ni poslala na občni zbor svojega poročila. Za Pevsko zvezo v Ljubljani: Vinko Lavrič, s. r., predsednik, Božidar Bajuk, s. r., tajnik.«

Občni zbor se je vršil dne 9. novembra ob 14 v Rokodelskem domu. Udeležba je bila zelo dobra, društvena soba je bila popolnoma zasedena.

Po otvoritvenem pozdravu in običajnih formalnostih je dal predsednik besedo tajniku. Iz njegovega poročila posnemamo le

nekatero stvar: Na napačno poročilo o občnem zboru Hubadove župe, ki je bilo priobčeno v »Jutru« in je naš koncert septembra 1931 vstelo med svoje prireditve, je odbor poslal listu uradni popravek, ki je bil tudi priobčen. Popravek s pojasnilom je bil potreben, ker smo dobili od več strani vprašanja v tej zadevi.

K sodelovanju Slomškove in Krekove proslave v Ljubljani Zveza ni bila povabljen, zato se je tudi nismo udeležili.

Zbori so v tem letu že skrbneje poročali odboru o svojih koncertih; vendar še vedno ni pridrila zavest in prepričanje, da je to nujno potrebno.

Da bi zborom omogočili tudi v sedanji krizi nabavo pesmaric, smo znižali njihovo ceno, in sicer pavšalno na 5 Din, toda le ob takojšnjem plačilu in le do 1. februarja. Društva so to našo gesto prav razumela. Naročila so prekoračila namenjeno število in je nekaj letnikov že zmanjkalo.

Udeleženci so s slovesnim molkom počastili spomin umrlih glasbenikov: Hladnika, Deva, umetnostnega zgodovinarja dr. S. Vurnika in blagajnika M. Kunaya.

Iz blagajniškega poročila posnamemo, da je znašal promet 59.564 Din. Brez inventarja bi znašala društvena gotovina 14.368 Din, če bi vsi naročniki plačali svojo naročnino. Opominjali smo že vse in so opomini imeli delen uspeh, stanje se bo izboljšalo v zimskem času, ki je vobče doba notranjega dela in so tudi društveni dohodki izdatnejši. Poletna doba pomeni vsako leto mrtvilo v društvi.

Pevovodja je poročal, da šteje Zveza 16 okrožij; živahno delajo: mokronoško, logaško, stiško, ljubljansko (vzhodni del) in še nekatera. Na novo se je začelo gibati petje v Savinjski dolini, kjer smo pri Sv. Frančišku ob lepi skupni prireditvi ustanovili novo okrožje. V prihodnje bomo imeli delo, poleg notranjega organizacijskega, zlasti v Slovenski krajini in na Koroškem. Pevska tečaja v Ljubljani in Celju se radi splošne krize nista mogla vršiti.

Po podrobnem poročilu o »Pevcu« in nekaterih drugih zadevah sta podala pregledovalca računov svoje poročilo in sta predlagala absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Pri volitvah so bili izvoljeni sledeči odborniki: Bajuk B., Bajuk M., Cenčič V., Doktorič D., Lavrič V., dr. Ploj G., Premrl St., Primožič Iv., Vodnik Fr. in Zdešar Iv. Za revizorja Bricej Fr. in Mihelčič Fr.; v artistski odsek pa Doktorič, dr. Ploj, Premrl, Primožič, Puš, Tomc, Ukmar in Zdešar.

Pri slučajnostih je bilo sprejetih več predlogov, med njimi zahvala vodstvu Rokodelskega doma za brezplačno souporabo pisarne.

Okrožnice, ki se tičejo razdelitve okrožij, smo razposlali. Prosimo, naj jih zbori pregledajo in v njih navedenih navodil ne prezro. Če zbori nič ne sporoče glede na njihovo pri-

padnost k okrožju, bo obveljala razdelitev. Okrožja naj imajo seje, če jih še niso imela, in naj nam sporoče odbore in sklepe čimprej, vsaj do konca februarja, nakar bodo prejeli poslovnik, ko ga odbor odobri, in nadaljna navodila.

Pesmarie so si po znižani ceni zbori toliko nabavili, da je nekaj letnikov kar zmanjkalo. Največ jih je vzela Višnja gora, Radovljica in Sostro. Na razpolago je še nekaj novjših pesmarie — tudi III. letnik še — in nekaj posameznih prilog, kakor kaže seznam na platnicah. Priloge so po 2 Din za osem strani.

Naročnine imamo še vedno ogromno pri naročnikih. Povemo: če bi nam jo vsi plačali, bi bil preskrbljen »Pevca« za prihodnje leto tudi za najhujšo krizo, izhajal bi redno in bi mogli izdati vse one stvari, ki bi jih radi, a jih sedaj ne moremo, naši odborniki bi lahko hodili k zborom in bi mogli še posebej povečati »Pevca«. Za posameznike je to malenkost, za »Pevca« pa neizmerno važno. Prosimo vse one, ki še niso poravnali naročnine, naj to store! Pri zadnji številki smo jim priložili položnice; naj jih uporabijo — če jih še niso, in nam nakažejo naročnino!

LJUBLJANSKO OKROZJE.

V smislu nove okrožnice so se zbrali zastopniki zborov ljubljanskega okrožja in sklenili dva važna sklepa. I. Okrožje je preobširno in ima preveč zborov. En del živahno dela, med tem ko se drugi del letos ni udeležil nobene skupne prireditve. Na predlog zveznega pevovodje se okrožje razdeli v dve, in sicer v **Zapadno** in **vzhodno ljubljansko okrožje**. K prvemu pripadajo vsi zbori, ki leže zapadno od Dunajske in Tržaške ceste, k drugemu pa oni na vzhodni strani omenjenih cest. Prvemu je bil izvoljen za predsednika Hafner Lovro (Preska), za blagajnika Gril (Črnuče, ki so se same priglasile k zapadnemu), za pevovodjo Bricelj (Št. Vid), drugemu bo pa za predsednika Vodnik (Sneberje), za blagajnika Bolta (Smartno), za pevovodjo Zabavnik (Dol).

II. Okrožji priredita 30. aprila skupen cerkveni koncert v Ljubljani; del čistega dobička bosta podarila Zvezi za kritje potovalnih stroškov, zlasti za organizacijske namene na Koroškem. Ta plemeniti sklep našega najstarejšega okrožja stavimo v lep zgled vsem okrožjem in zborom. Letos bo Zveza posebno na Koroško obrnila svoje delo, kajti tam žive naši pravi bratje, ki so se v preteklem letu v pevskem oziru zbudili in po zgledu naših zborov že začeli s skupnimi nastopi. Manjka pa jim not in smernic. Dar, ki ga bo Zveza od okrožij dobila, bo tvoril nekaj koroški sklad, posvečen le delu na Koroškem.

Artistični odsek, katerega sta okrožji naprosila, da jim izdela spored, se je s tem bavil v svoji sezidi dne 3. in 7. januarja in do-

ložil sledeči spored: I. Božična doba: 1. Zeleznik: Vi oblaki ga rosite, 2. Rihar-Premrl: Zveličar nam je rojen zdaj (C. Gl.), 3. Premrl: Božje Dete (C. Gl., 1921), 4. Tome: Pri jaslicah (C. Gl., 1931), 5. Premrl: Razglašenje Gospodovo (C. Gl., 1916). II. Postna in velikonočna doba: 1. Sattner: O vi vsi, ki mimo greste, 2. Foerster: Kaj sem ti storil?, 3. Hribar: Sv. Križ (ženski zbor), 4. Hribar: Žalostna Mati božja, 5. Premrl: Kristus je vstal (Božji spevi), 6. Vavken: Razveseli se kraljica! III. Svetniške pesmi: 1. Premrl: Cirilova oporoka (moški zbor iz Pevca 1931), 2. Mlinar-Cigale: Ave Marija (C. Gl., 1916), 3. Mav: Kako si nam draga (C. Gl., 1923), 4. Premrl, Ave, Kraljica maja (C. Gl., 1920) in 5. Kimovec: Srce Kraljevo (C. Gl., 1927). IV. Tome: Slovenska sv. maša. Koncert se bo vršil najbrž pri sv. Petru ob novih orglah. Nanj že danes opozarjamo.

Sneberje - Zadobrova. Novo ustanovljeni zbor je imel 23. oktobra svoj redni občni zbor. Društvo šteje 40 rednih, 24 podpornih in 4 ustanovne člane. Zbor je v tem letu prav žilavo deloval, podpirali so ga marljivi in požrtvovalni člani. Uspeh skupnega dela in ljubezni do lepe pesmi je dogotovljeni »Pevski dom«, v katerem se že vrše prireditve in bo poleti slovesno blagoslovljen.

Do občnega zborja je imelo društvo 20.420 Din prometa. Na domu je še nekaj dolga.

Društveno življenje se kaže v tem, da je bilo 14 odborovih sej, 60 pevskih vaj in 5 sestankov. Težko je zboru, ker nima doma pevovodje.

V odbor so bili izvoljeni: za predsednika Vodnik Iv., za podpredsednika Avšič Fr., za tajnika Čermak Iv., za blagajnika Jerman Ivanka, za arhivarja Marolt Fr., za gospodarja Lebar Martin, za odbornike Rozman V., Lovša Iv., Vodnik Jos., Zorc Andrej. Važna je bila izvolitev vrhovnega nadzora. Člani tega so prevzeli dosmrtno obveznost, da bodo čuvali in varovali, da ne pride nikdar društvo in njegovo premoženje v roko kakih ki bi nasprotovali duhu, ki vlada danes v društvu.

Zbor je res krepko začel. Bog daj svojega blagoslova, da bi tudi trajno uspešno deloval po sedanji poti!

Okrožni koncert v Sneberjih.

Agilni pevski zbor Sneberje-Zadobrova, ki se je šele lani po inicijativi neumornega predsednika Vodnika zbral in utrdil, si je zamislil lepo misel: postaviti si hoče lep pevski dom. Za tako misel pa je treba vzbuditi zanimanje v vsej okolici. Kako lepše in uspešneje, kakor s koncertom. Zbrali so se štirje zbori: iz Dola, Ihana, Sneberij in iz Smartna in so priredili 31. julija v Sneberjih skupen okrožni koncert. Ze ko si stopil na lep koncertni prostor člana Avšiča, videl vse preurejeno in ograjeno z zelenjem ter si ogledal krasno pripravljen oder, ti je dah-

nila nasproti vroča ljubezen do skupnega dela. Ko so pa zbori nastopili, so se pa ogreli kar vsi navzoči, ki so v gosti gručni napolnili vse sedeže — še zmanjkalo jih je — in stojišča. »Skrjanček« iz Šmartna je koncert začel in odpel pod vodstvom svojega pevovodje Bolte dve pesmi. Zbor se lepo zliva v celoti, ima dobro ubrane glasove, ki se prav nič ne zadirajo, izreka vsevprek pravilna in enotna, pozna se mu, da se skrbno vežba in redno poje. Zbor je vselej sodeloval pri skupnih prireditvah P. Ž., odkar je nastopil pri našem prvem koncertu v Unionu leta 1921.

»Sneberje - Zadobrovo« vodi Zabavnik. Zbor je mlad, zato še tupatam raskav, v tem ali onem glasu še premalo izenačen in izravnčan. Moški šteje kar 21 glasov. Z ljubeznijo do petja in požrtvovalnostjo, ki jo kažejo člani, bo gotovo prav kmalu došel tovariše starejših let, ker ima glasove prav dobro zastavljene. Ženskih naj pa še malo pridobi!

Ihanci se pokore ženski roki, so dobro urejeni, pojo prav lepo, mehko, izredno disciplinirano, ritmika enotna, intonacija čista, melodija teče gladko, umerjeno, pazijo na pevovodkinjo, zato je vsak zlog, vsak ton enoten, rekel bi, v vsem en. Pesmi so si izbrali preproste, a to ne v zlo, temveč v dobro, kajti pevovodja mora najprej pravilno odbrati pesmi, da jih zbor zmore. V vsem petju je bila vidna poteza skromnosti, nič prodiranja v ospredje, pa je tudi to dobro uspelo in učinkovalo.

Dolčani so dobro zbrani in v varni roki Zabavnika kaj lepo napredujejo. Lotili so se s prav lepim uspehom Foersterjeve: Naše gore in Jenkove: Jutranje. Peli so z zanosom in samozavestjo in so dobro zamašili vrzeli v zboru, ki jim jih je, upajmo, le za nekaj časa, povzročila burja. Tudi njihov nastop je bil lepo discipliniran in so krepko tekmovali za prvenstvo.

Skupno petje je vodil zvezni pevovodja Bajuk. Peli so dve pesmi v ženskem, tri v moškem, štiri v mešanem zboru. Skupno petje sproži vedno val navdušenja, tudi to pot ga je. Saj je bilo pa tudi tako mogočno, da je kaj. V takem skupnem petju je za pevce in poslušalce nekaj neizmerno dobrega, zato: le tako dalje, le skupaj v krepke zbor! Pred skupnim petjem je pevovodja Bajuk izpregovoril nekaj primernih besed pevcem in občinstvu, po koncertu pa se je vršila v korist novemu Pevskemu domu domača zabava, ki je pritegnila v svoj vrvež vso okolico in se prav lepo završila.

CERKNIŠKO OKROZJE.

Stari trg pri Ložu. Pevski zbor, ki ga vodi mladi pevovodja E. Turk, prav marljivo poje. Dne 26. junija je imel ob priliki izleta k Novi Stifci koncert, pri katerem je odpel 10 pesmi, in sicer: Vodopivec: Pevska koračnica, Ferjančič: Tone solnce, tone, Zeleznik: Jutro, Vodopivec: Knezov zet, Premrl: Mati, Bajuk: Zalost, Ocvirk: Bog i Slovenija, Dok-

torič: Naša bol, Kimovec: Teče vodica in Fleišman: Triglav.

Kakor pa slišimo, zbor pripravlja zopet nov koncert.

LOGAŠKO OKROZJE.

Okrožje je bilo že prej nameravalo privedi svoj okrožni koncert v Rovtah, a je bil tedaj prepovedan. Dne 2. oktobra pa se je vršil v Društvenem domu. Sodelovala sta le zbor iz Rovt in Dol. Logateca, kajti zbor iz Zaplane, ki je nameraval sodelovati, se je splašil, da bo koncert zopet prepovedan, in je v zadnjih dneh odpovedal. Gornji Logačani so bili pa nujno zadržani. Pa sta omenjena dva zbor krepko prišla in koncert je popolnoma uspel. Dvorana je bila premajhna in je komaj mogla sprejeti v svoje zavetje vse, ki so želeli. Peli so: Lajovic: Kroparji in Pastirčki (zbor iz Rovt), Zeleznik: Jutro, Svetek: Ponte dei sospiri, Vodopivec: Knezov zet, Klemenčič: Slanica (zbor iz Dol. Logateca). Skupno pa so zapeli: Vodopivec: Ptici, St. Premrl: Na sv. večer, Gašparič: Kosa, Nedved: Mili kraj, Vodopivec: Na poljani, Dev: Flosarska, Sattner: Pozimi iz šole, Ferjančič: Planinarica, Tomc: Med cveticami in Majeva. Skupno petje je vodil Velkavrh, pevovodja logaškega zbor.

Dne 23. oktobra pa sta zbor koncert ponovila v Dol. Logatcu. Pela sta z malimi spremembami pesmi, ki jih je bilo pri tem koncertu 19 na sporedu. Oba koncerta sta kar najbolje uspela in vžgala zanimanje za pevsko umetnost kar na široko. Ko bo okrožje pritegnilo še one zbere svojega teritorija, ki zadnjic niso še sodelovali ali pa dosedaj sploh še niso pristopili k okrožju, tedaj bo tam ob meji krepko budilo našo narodno zavest. Bog daj!

Gov. Logatec je imel svoj koncert 4. decembra. Peli so: Premrl: Slovanska pesem, Vodopivec: Ves dan je pri oknu, Bajuk: Zalost, Vodopivec: Ptici in O večerni uri, Marolt: Barčica in Vigred je že, Dev: Flosarska, Vodopivec: Snubači, Ocvirk: Veje zelene, Fleišman: Triglav. O koncertu se je širil dober glas, ki naj bo zboru v vzpodbudo za nadaljnje krepko delo.

KAMNIŠKO OKROZJE.

Mekinje. Koncert »Planincev« v Mekinjah (pevskega odseka tamošnjega Prosv. društva) dne 28. avgusta se je prav dobro obnesel. Priznati se mora bogoslovcu Karlu Babniku, da je moral z veliko vztrajnostjo vaditi moški in mešani zbor, da sta mogla nastopiti s toliko dovršenostjo. Moški zbor je zapel 7 pesmi, izmed katerih je odnesla lovorjev venec Flosarska v Devovi harmonizaciji, k čemur je veliko pripomogla primerna brzina. Mešani zbor (zastopan po 45 močeh) je nutil 11 pevske točk. Med temi je bil najboljši Vodopivčev Knezov zet (Pevce, 1931). Je bil resničen umetniški užitek, poslušati s tako natančnostjo zapeto pesem, ki zahteva že

precej izvežban zbor. Koliko občinstva je kljub hudi vročini privabil koncert! Precej prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena, tako da sta oba zbora s pevovodjem vred že v tem našla častno priznanje za nemali trud. — V. C.

SAVINJSKO OKROZJE.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Pevski koncert, ki ga je priredila Pevska zveza dne 8. septembra 1931, je vzbudil veselje do petja in skupnih nastopov tudi v nas Savinjskih-Ksaverijanceh. Ze v zimi 1931-2 smo si ustanovili vrli ksaverijanski fantje moški zbor, ki pa radi boleznj g. organista, oziroma še raznih drugih zaprek ni mogel naprej. Iz te neprilike nas je rešil predsednik ksaverijanskega društva M. Jamnik. Na njegovo pobudo se je ustanovil Pevski zbor ksav. Prosv. društva; pevovodja pa je postal društveni član, kmečki fant-samouk I. Časl. On, ki je zbor ustanovil, je hotel, da zbor pokaže, kaj premore: Zbor naj nastopi že prvo leto z lastnim koncertom. Moški zbor se je razširil s pomočjo naših deklet v mešani zbor. Misel na koncert, da se pokažemo, nas je dvigala in krepila naša srca do uresničenja naših namer. Koncert je bil 4. septembra. Ni tako uspel, kakor bi moral, priznavamo, a treba je upoštevati, da smo šele v prvem letu, da bomo torej v bodoče kaj boljšega pokazali. Nasprotovanja raznih oseb in društev nas ne motijo mnogo. Naše geslo je in ostane: »Krepko pesem dvigni se, radostno zapoj srce!« — Ksaverijance.

Pevski zbor Holmce, p. Radmirje. Prvič se v tem listu oglašamo Holmčani in s tem dokazujemo, da še nismo skopneli, da še kljubujemo viharjem! Tudi mi, kmečki fantje s Holmce, z »zelenega Stajerja«, doma pri bistri Savinji, smo ustanovili pevski zbor in se prijavili Pevski zvezi. Naš pevovodja, tovariš I. Časl, nas vestno vadi na svojem domu. Marsikatero že prav dobro zapojemo. Sodelovali smo tudi pri koncertu, ki ga je priredilo ksaverijansko Prosvetno društvo dne 4. septembra 1932. Zdaj imamo samo moški zbor, a tudi naše Holmčanke so pevke in v kratkem bo na Holmcih mešan zbor. Gornja savinjska dolina, dasi dežela »flosarjev«, ki nismo posebno na dobrem glasu, hoče pokazati, da smo zmožni tudi kaj drugega, ne le flosarije. A to nam je življenje, zato tega ne moremo opustiti. Flosarji smo bili, smo in ostanemo, peli bomo doma in na flosu. Sv. Miklavžu na čast pa bomo prepevali svojo flosarsko himno: »Žegen Šentjanžev, zdravica naj vsem velja, sveti Miklavž naj na vodi pomoč nam da!« — Holmčan.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Za dne 4. septembra 1932 so se zmenili pevci dveh novih zborov iz Holmce in od Sv. Frančiška, da prirede skupno koncert. Pa so me prav prijazno povabili k svojemu prvemu poskusu. Če le morem, se ne pustim dvakrat vabiti, če pa se nekeje stvar šele sproži, tja pa

kar tečem. Pa sem tudi tja drvil, deloma z vlakom, deloma z avtomobilom. Daleč je to na okoli, težko memo Kamnika. Domenili smo se in sklicali so nekaj bližnjih pevovodij k sestanku. Prišli so, ni jih bilo dosti, a za začetek dovolj. Pogovorili smo se in položili temelj novemu okrožju. Za predsednika je bil izvoljen Časl Janez, za blagajnika Ugovšek, za pevovodjo Neraločnik. Začetek je storjen in od tod se mora širiti sedaj nadaljnja žila naše organizacije z ene, a iz Celja z druge strani, da bo zajela vso Savinjsko dolino. Če Bog da, bomo o počitnicah započeto delo krepko nadaljevali.

Po seji se je vršil koncert. V ta namen so popolnoma preuredili velikanski kozolec, ki je imel prostora več kot unionska dvorana. Krog in krog so ga obili (bolje: obložili) z novimi deskami, dekleta pa so bele stene vsevprek preplele z zelenjem. Spredaj je stal prav pravcati oder s pultom in ograjo, vse prav trdno in stabilno, kot bi moral za vedno tako ostati. Še sobe za pevce tam za odrom niso pozabili. Stoli lepo urejeni kakor v Unionu, vhod okrašen, na desni za okrepcilo in tolažilo brezalkoholna okrepevalnica, krog in krog krasen travnat vrt. Kaj hočete v poletni sopari lepšega!

Pa so nastopili; bilo jih je okrog 50 samo iz treh vasi, vodi jih samouk Časl, pomaga mu brat visokošolec. Gotovo je drzno staviti za prvi nastop na spored kar 20 pesmi, med njimi Svetkov Ponte dei sospiri, Vodopivčeva Knezovega zeta in več drugih. Morda bi bile lažje in krajše pesmi lepše zavzele, a občudovanja vreden je pogum, dobra, neodoljiva volja in neizmerna ljubezen, s katero so pripravili koncert na zunaj in na znotraj. Okrasitev kozolca, priprava odra in vse drugo, k temu številne vaje, dolga pot k njim in nazaj, pozne noči, vmes najnujnejše delo na vseh straneh, kdo ne bi občudoval te velike ljubezni do naše pesmi in te neizmerne požrtvovalnosti do lepe, dobre stvari. Resnično, dokler bodo naši fantje našo pesem tako ljubili, dokler bodo naša dekleta naši pesmi se tako žrtvovali, bomo Slovenci ostali zdrav, krepke narod, ne bo nas zajela in ugonobila nesnaga.

Nastopili so. Dobro je za nar. himno zavzvenela Premrlova: Slovanska pesem. Zboru se je takoj videlo, da je v sebi discipliniran, kajti vsi pevci so bili zelo pazljivi in so se dobro vsidrati, četudi sami začetniki. Ponte dei sospiri je bila pač pretežka za topot, toda vseč jim je, peli so jo v Ljubljani pri koncertu in hoteli so jo pokazati doma. Šaj ni bila nevarnost nikjer, le dramatika je utrpela kaj škode. Sledile so Hajdrihova: Slava Slovencem, Devovi: Pojdem v rute in Vigred je že, Vodopivčeva: O večerni uri, Zbor mladenk (brez spremljave) iz Sattnerjevega Jefteja, Vodopivčeva: Knezov zet, Jerbova: O kresu, Jadransko morje in Flosarska.

Zbor je močan, v glasovih dobro porazdeljen, ni zadirljiv, četudi je šele začel z

delom. Če se bo znal ubrati še bolje v ritmu in izreki in bo odpravil v rednih vajah še kaj neizglednosti, bo takemu sporedu kaj lahko kos. Moram priznati, da me je vsa prireditev iznenadila in globoko ganila. Žal sem moral vmes oditi in sem imel samo še priliko slišati nekaj tamburaških točk, potem pa zopet brž nazaj. Sklepati pa smem in morem, da je šlo tudi pozneje vse gladko, saj je bil drugi del sporeda lažji. Sledile so: Zeleznik: Hribčki, ponižajte se!, Bajuk: Zalost, Zeleznik: Jutro (ta je bila pač pretežka), Premrl: Zdravica, koroška: N' mav čez izaro, Adamič: Vasovalec, Laharnar: Lovčovo slovo in Premrl: Marija, obrani nam dom in rod! Želim zboru in zlasti obema vrlima pevovodjema, da bi na poti navzgor ne pešala in ne omagovala, četudi bo treba katerikrat krepko zastaviti korak, da ne zdrkne nazaj, temveč, da bi ju vse skupaj z njunima zboroma vred vsaka stopnja dvigala vedno više k lepim ciljem, ki so vredni ljubezni in žrtev. — B.

STISKO OKROZJE.

Stična. V nedeljo 28. avgusta je bil pri nas zopet lep koncert. Na zelo udobno improviziranem odru, v senci in zatišju samostanskega zidu so nastopili trije zbori, ki vsi srkajo svojo moč iz samostanskega okrilja. So to: domači stiški (cerkveni), novo ustanovljeni metnjski in domači mladinski zbor. Nastopili so posamič in odpeli kar 23 pesmi sporeda, dve so pa še navrgli. Spored je obsegal sledeče pesmi: Vodopivec: Ptici, Zalost in Bajuk: Lahko noč (ženski zbor); Marolt: Barčica, koroška Maroltova: Vigned približa se, Ipavec: Slovenec sem (moški zbor); Foerster: Zalost (ženski), Volarič: Razstane (moški) in Sattner: Opomin k petju (mešani metnjski zbor); narodna: Za materjo, Zeleznik: Škrjanček, Kramar: Pesem mladosti (mladinski zbor); Glej čez jezero, Dev: Njega ni, Bajuk: Voglar, Doktorič: Naša bol, Hubad: Je pa davi slan'ca pala (stiški zbor); Bajuk: Zalost in Zagorska, Na Gorenjskem je fletno, Bajuk: En hribček bom kupil (stiški in metnjski zbor); Bajuk: Večerna, St. Premrl: Bratje! Slovenci smo (združeni vsi trije zbori).

Stiški zbor, ki je ob enem praznoval svojo 20 letnico, ima že dobro upete glasove, ki se lepo zlivajo v zaokroženo enoto in done čisto, točno. Zboru se pozna, da je že veliko sodeloval pri skupnih nastopih, ker nastopa mirno, zavestno, ima izbrušeno izreko in izravnano stopnjavo.

Metnjski zbor je bil pravkar ustanovljen in je ta dan prvič nastopil. Vežba se doma brez instrumenta — za pevovodjo pač težko delo. Ima pa izredno svežost v sebi. Soprani nič sigavi, zvone polno, nič zadirljivo, ne oklevajo niti za hip v intonaciji in ne v ritmiki. Moram posebej pohvaliti 2. sopran in izredno poln alt, ki sta oba imela v Foersterjevi Zalosti prav hvaležno nalogo. Pesem

se mi zdi za začetnike težka, a je šla tako gladko, kakor kakšna narodna. Je bil res užitek poslušati to korajžno družino, ki so ji dali lep okvir tenorji in zvočni basi. Nastop je bil zares nad vse resno pripravljen in je izredno uspel.

Hej, kako je žvrgolel mladinski zbor! Sicer so švigale oči večkrat po poslušalcih, a ni niti enega bilo treba zadrževati, niti ene ne poganjati, vse je šlo ko namazano.

Petje je dobilo lepo stopnjavo, ko sta se v štirih pesmih združila ženska, moška in mešana zbora stiški in metnjski, za zaključek se je pridružil pa še mladinski in sedaj so bile čuti vse barve v stoglavem zboru. Donelo je tako pestro in tako krepko, da so morali obe pesmi ponavljati, pa so jih hoteli slišati še tretjič. Koncert je vodil pevovodja Križman, pomagal pa mu je domači g. prior Fiderer, ki je v začetku koncerta pozdravil navzočega g. škofa dr. Rožmana, čestital za god g. opatu dr. Kostelcu in se spomnil zborove 20 letnice. Prav tako je pred skupnim nastopom prof. Bajuk v imenu Pevske zveze pozdravil prevzvišenega g. knezoškofa in se mu zahvalil za naklonenost, ki jo izkazuje našim zborom, se zahvalil premilostnemu g. opatu za vso skrb in zavetje, ki ga nudi domačemu zboru samostan od njegove ustanovitve, ter čestital zboru na krepkem razvoju in uspehu 20 letnega dela.

Udeležba je bila prav izvrstna, sedeži vsi polni, stojišč prav veliko razprodanih. Dobro pretehtani in skrbno izbrani spored je ne le nudil prijetno zabavo, temveč je, govoreč narodu z njegovo pesmijo, segel globoko v srca in zbudil v poslušalcih izredno živahno sodelovanje in sožitje. To je gotovo prva, da, najlepša, najboljša in najuspešnejša pot narodne prosvete. Zato naj s poudarkom zabeležim dejstvo, da so vsi oni bližnji, ki imajo nujno življenjsko nalogo, žrtvovati se narodni prosveti in jo podpirati, pri tem izrednem dokazu prosvetnega dela bili zadržani.

Št. Jurij pri Grosuplju. Dvajset let je že tega, kar so si ustanovili marljivi in požrtvovalni Sentjurci godbo. Letos so praznovali dvajsetletnico. Dne 8. maja so okrasili cerkev in vas in pripravili slavnost. Žal ta dan jim je vreme zelo nagajalo, veselica, ki je bila na okrašenem dvorišču pripravljena s petjem in godbo, se ni mogla vršiti po načrtu. Zato pa so ponovili v tem lepšem vremenu in živahnem razpoloženju svoj program dne 16. maja. Za sv. mašo so si naprosili domačina o. Remca, ki je v krasno zasnovanem govoru obrazložil pomen petja in utemeljil njegovo važnost z izreki iz sv. pisma stare in nove zaveze. Raztolmačil je to vprašanje zelo na globoko in pripravil srca navzočih, da so s polno dušo uživali lepo ubrano petje domačega zbora in igranje domače godbe, ki sta menjaje veličala službo božjo. Popoldne 16. maja pa je bilo življenje v vasi kakor v kakšnem mestu. Po prijazni dolinici, ki bi ji

težko našel blizu para, je ves čas odmevala vesela godba, domači godci so napravili na vaši promadni koncert, obhod in so popoldne na veselilnem prostoru ves čas prav dobro in zelo marljivo igrali. Na odru pa so nastopile pevke z Vodopivčevim prizorom »Perice«. Obakrat sem jih videl in imel obakrat izreden užitek. Bile so v igri zelo naravnane in so pele prav dobro in gladko. Spremljala jih je kaj diskretno godba. Vse petje in godbo vodi zelo spretno preizkušeni pevododja Fr. Sever. Imajo prav dober moški zbor, zapoje pa prav dobro tudi v mešanem zboru, dekleta so pa pokazala, da ne zaostajajo s svojim petjem za fanti, če jim je treba nastopiti samostojno.

Človeku je kar mehko krog srca, ko vidi v tem lepem romantičnem kotičku v tako lepi slogi vso vas kot eno družino, zbrano pri svojih pevcih in pevkah, navdušeno za svojo godbo in ponosno na njo pod varno roko svojega g. župnika. K temu lepemu složnemu delu in uspehu prav iskreno čestitam.

TRŽIŠKO OKROZJE.

Zgor. Dolina. Tam zadaj za Tržičem je skrita v zajedu mala vasica, ki komaj zasluži to ime. Pa imajo krasno novo šolsko poslopje. In s šolo je bilo mogoče osnovati tudi pevski zbor, kajti novo poslopje, zavetišče in žarišče ljudske prosvete, je prijazno odprlo vrata novemu zboru, ki ga je osnoval novi upravitelj Clemente iz domačih fantov in požrtvovalnih članov finančne straže. »Planinka«, tako so krstili novi zbor, je takoj ob ustanovitvi na svečnico 1932 pritegnila na se skoraj četrtino vsega prebivalstva za redne, podporne ali ustanovne člane. Peveci so se zelo redno vežbali in so že 21. februarja imeli svoj prvi koncert, ki je obsegal večinoma lažje umetne in narodne pesmi, ker se seveda začelniki niso upali lotiti se težjih. Uspeh tega nastopa je pevce navdušil in jim je vtil zaupanja in poguma. Že v naslednjem

mesecu so odpeli Vodopivčevo spevoigro »Kovačev študent«. Mal oderček, ki je zadoščal za to igrico, so priredili za silo v šoli. Igrico so kar imenitno odpeli in vloge tudi prav spretno odigrali. Dovolj so imeli udeleženci zabave in smeha ob kovaču, dobrovoljčku psimonoši in dr. Igra je dvakrat pritegnila toliko ljudi, da je bila soba kar pretesna.

Ob koncu marca je bil opuščen tamkajšnji oddelek finančne straže in društvo je izgubilo kar tri vnete pevce, med njimi zlasti nepogrešljivega tenorista. Vrzeli, ki so nastale, je bilo treba na vsak način zamašiti. To se je zboru deloma posrečilo in že v maju je priredil Vodopivčevo spevoigro »Srce in denar« ter »Snubače«. Pri tej prireditvi je sodeloval že tudi mešani zbor. Tudi to prireditev je bilo treba ponoviti.

Zbor ima pod vodstvom svojega ustanovitelja šol. upravitelja Clemente najtrdnjšo voljo, napredovati na začrtani poti. Žato ima poleg praktičnih vaj tudi redne teoretske ure, pri katerih se uči potrebne pevske teorije.

Krepko, vztrajno bomo šli kvišku!¹

IZVEN OKROZIJ.

Guštanj. Pevski zbor kaj pridno sodeluje pri domačih prireditvah. Dne 7. marca so bile na sporedu pesmi Sattnerja, Laharnarja, Foersterja, Klemenčiča in Kimovčeve harmonizacije prekmurskih pesmi. Dne 17. julija je odpel pri prireditvi domačega društva pet pesmi, dne 18. septembra štiri pesmi, dne 23. oktobra pa je poveljeval našega velikega Slomškega s petimi pesmimi, ki so bile ali njegove, ali pa zložene na njegovo besedilo.

V Hočah se je vršil koncert dne 3. in 4. aprila. Podrobnega poročila, žal, nimamo.

¹ V prihodnji številki bomo priobčili sliko novega zбора.

Glasbene vesti.

V Trbovljah je praznoval v novembru 45 letnico petja v slavo božjo tamkajšnji organist in pevovodja Miha Ličar, oče znanega klavirista, profesorja glasbene akademije v Zagrebu Ličarja.

Jubilant je po rodu Goričan, ker je bil rojen v Cerknem na Goriškem. Glasbe se je učil pod Foersterjem v orglarski šoli v Ljubljani. Njegova prva služba je bila pri Sv. Jerderti nad Laškim. Po petih letih pa je prišel odondod v Trbovlje, kjer je ostal do danes. Takoj ob prihodu je z mladeniško žilavostjo poprijel, ustanovil pevski in tamburaški zbor in je s sodelovanjem pri vseh slovenskih prireditvah veliko pomogel, da se je slovenski duh v popolnoma ponemčurje-

nih Trbovljah vzdržal vse do dne, ko je dahnil prosto iz prostih prs.

Ličar je krepka goriška hribovska grča, čvrst še in čil, vedno vesel, živahen. Prav dobro se ga še spominjam, s kakšno mladeniško živahnostjo je vodil svoj moški zbor pri prireditvi Pevske zveze v Celju leta 1922. Tako dobro so peli, da so odnesli menda palmo dneva.

Danes je lahko ponosen na svoje delo in njega uspeh. Pevska zveza je hvaležna takim pionirjem, ki so orali ledino takrat, ko so vladale pri nas v tem oziru še prav primitivne razmere in je veljala vsaka novotarija za smešen poskus.

Velezaslužnemu veteranu naše najiskrenejše čestitke in krepki: Bog ga ohrani!

Nove skladbe.

Šček Breda: **Zvezda Marija.** Pet mešanih zborov kraški Materi božji za izven-cerkveno uporabo. Izdala Katoliška knjigar-na v Gorici, 1932. Cena 5 lir. — So to vzdih, prošnje zatiranih, zapuščenih k svoji Materi Bršljski, Morski Zvezdi, Večni Ma-teri, odete v priprosto, prisrčno obliko, ki jo poživljajo prav pogosto lepe imitacije in al-teracije, podpira jih deloma harmonij, delo-ma so vokalne. Naslovno stran in štiri slike v tekstu je slikal Tone Kralj. Zbirka bo mar-sikje tudi pri nas dobrodošla. Zato jo pri-poročam.

Dr. Kimovec Franc: **Zdrava Ma-rija.** 13 Marijinih pesmi za mešani zbor z orglami ali brez njih. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1932. — To je zbirka svoje vrste. V njej najdeš prepeto Angelovo čiščenje, vse tri dele Rožnega venca, molitev O Gospa moja in več lepo ubranih Marijinih, ki so jim spletene razne molitve v lepo zve-neče verzice (Sardenko, Elizabeta, Benjamina). Že zadnja Kimovčeva zbirka »Oče naš« je bila sprejeta z velikim veseljem, ker je tako jedrnata, polna svežosti. Pa je ta gotovo še krepkejša. Nekaj pesmi je zloženih tako, da jih je mogoče uporabiti tudi za ljudsko pet-je. Invencija je pa vobče tako posrečena in naša, da te kar jezi, ko se ti zdi, da si vse že pel, a se ne moreš niti ene stvari spomniti, kajti je vse novo, originalno. Prav plastične so pesmi, če se pojo tako menjaje se en glas z zborom, kakor je to prav do-stikrat označeno. Zdi se mi pa, da je opomb morda kar preveč pri raznih pesmih (1., 2., 3., 4., 6., 10., 11., 12., 13.). Saj je res, te opombe opozarjajo na možnosti varijacij pri petju, toda dati velikemu delu pesmi poleg originalnega dela še eno popolnoma ali manj različno obliko, se mi ne zdi prav dobro. To tem manj pri pesmih, ki naj gredo med ljudstvo. Je to namreč jasno, da bodo ponekod peli eno varijanto, drugod pa drugo. In zdi se mi, da moti to ene in drugo, če slišijo peti pesem drugače. Zato bi se rajši odločil za eno melodijo in to bi uredil tako, kot mi narekuje srce. V mislih imam 4. pe-sem. Zboru bo škoda fugete in je bo res škoda, če jo bodo izpustili. Lagodnejša bo varijanta in začelo se bo »glihanje« med pe-vcami samimi in med pevovodjem in njimi. Imeli pa bodo naši zbori s to pesmijo iz-redno prijetno delo v neštevilnih imitacijah, v meni glasov, stopnjavi dinamike, pestro-sti harmonije, ki teče in se razvija skoro vseskozi neprisljano in zvočno (4, 5, 6, 10), 7. štev. Zdrava Marija je pa namenjena le najboljšim zborom, kajti raztegnjeni in na dolgo vezani akordi v spremljajočih glasov-ih bodo lepo zveneli le na dobrih korih, pa bo treba podpreti morda tudi z orglami. Pesem je koncipirana na široko.

V kadencah spoznaš na prvi mah Ki-movca, 6. stopnja pred sklepno 5. je tipična in je skoro ni v zbirki pesmi brez nje. Rit-mika je vseskozi brezhibna, le v 4. pesmi je naglas v 3. taktu $e-bi$ in daru-jem prisiljen in v 8. pesmi bi treba po-navljanje meriti v $\frac{6}{8}$ in $\frac{6}{8}$ taktu sledeče: predtakt, 6 taktov v $\frac{6}{8}$, nato od zloga $ri-ji$ (prvič) 2 takta $\frac{6}{8}$, eden $\frac{6}{8}$ in zopet $\frac{6}{8}$. Le na ta način je mogoča simetrija v meri, ki jo zahteva melodija in besedilo. Tudi v odpevku b) na 27. strani se menja poudar na aléluja in aléluja. Nekaj se da pri petju samoposebi popraviti, če so pevci pazljivi in jih primerno opozorimo, so pa taka mesta vedno spodtakljiva. Podvojitve melodije tuintam učinkuje kot instrumenta-cija, zlasti sporedno dvoglasje v gornjih in spodnjih glasovih učinkuje krepko, polno in takih mest ne manjka v zbirki in so vsa ta-ka mesta primerno odtehtana, niso previsoka za nižje niti prenizka za višje glasove. Ta manira, ki jo je, če se ne molim, prvi začel uspešno v naši novejši glasbi Premrl, je gotovo zelo naša, slovenska in je prav, da se je oprijemajo naši skladatelji vedno bolj in bolj. V zbirki so taka mesta navadno podprta še s harmonijo v orglah, ali pa je za poljubno uporabo pripisan še posebej glas, da izpolni harmonijo. Na str. 10, v 1. vrsti 3. taktu ne vem, jeli oktava med so-pranom in tenorjem namenoma napisana, prav tako bi na str. 17. v 1. vrsti na koncu 2. takta alt in tenor morda v drugi obliki lepše zvenela (alt mesto c -hes morda b). Sicer pa, kdor ne veruje, da je zbirka ena naših najboljših, naj si jo kupi in temeljito pretehta. Mnogokaj se bo tudi naučil iz nje. Zelo, zelo priporočamo.

Tomc Matija: **Stopil bom k oltarju,** slovenska maša za mešani zbor in orgle. Za-ložila Jugosl. knjigarna v Ljubljani 1932. Nam manjka spevov za sv. mašo, ki bi bili enota, prepletena in prepeta skupina od za-četka do konca. Jan. Pucelj je posnel obi-čajne bistvene molitve, ki jih moli duhov-nik pri sv. maši in jih uredil v primerne slovenske verzice, ki jim je dal skladatelj prav izvrstno pevno obliko. Maša obsega: Pristop, Slavo, Blagovest, Darovanje, Svet, Povzdigovanje, Sv. obhajilo in Blagoslov. To je gotovo eno naših najboljših notnih del cerkvene novejšje glasbe. Polifonija se me-nja s harmonijo in prostim ritmom, enoglas-je z večglasjem, instrumentalni odstavki z vokalnimi, dokler ne zaključijo speva krepka, živahno izdelana fuga. Mašo so ponekod — po deželi — že peli, obe ljubljanski okrožji jo bosta peli v skupnem zboru pri svojem koncertu dne 30. aprila t. l. in prepričan sem, da se bo ta maša prav udomačila na vseh odrih, koder resno delajo in napredu-

jejo. In kjer se ne bodo upali lotiti cele, pa si bodo izbrali vsaj nekaj, n. pr. Slavo, Blagovest, Svet (fugeta teče kaj gladko sama od sebe) in Povzdigovanje. Kako je zlasti ta zadnji del globok! Toplo priporočamo vsem zborom v izvajanje in pevovodcem v študij.

Sočénko Lojze B.: Detece sveto. 5 božičnih pesmi za dvoglasen oziroma meš. zbor z obligatno spremljavo orgel. Izdala in založila Kat. tiskarna v Gorici. 1932. Vsem tem pesmam je zložila besede Ljubka Šorlijeva. Priprosta jim je glasbena oblika, zidana vsa stavba pogosto na ležečem basu, božični dih je mestoma dosti dobro zadet i v petju i v spremljavi, vendar je tupatam kakšno mesto, o katerem nisem prepričan, da ga je skladatelj v duši resnično doživel. Najlepša se mi zdi, kljub temu da je drobna stvarca, vendarle 4. Tudi 5. bo dobro zvenela, le prehod v drugi vrsti (v altu manjka vračaja) ni najlepše pripravljen in utemeljen, v zadnjem mahu 3. vrste mora dobiti tenor višaj pred c. V 4. številki pa se mi v predzadnji vrsti ne zdi v 1. taktu alt dobro zapisan; i sama za se bo njegova pot nerodna i v zvezi s spodnjima glasovoma ne bo dobro zvenelo, prevelik je prepad med njim in tenorjem. Št. 1. bi treba meriti od začetka v $\frac{3}{8}$ taktu namesto v $\frac{2}{8}$. V 5. vrsti (na 2. str.) manjka v altu nižaj pred e, v tenoru pred h, v tenoru in basu pred e. Motil bo pa naglas v drugi kitici »...nebeške luči«... in na koncu »...spremlja...«; tudi mesto »...da se ne, Dete, zbudi« bi treba popraviti.

V 2. številki bi bilo bolje zamenjati $\frac{3}{8}$ takt pri »Živo« v $\frac{6}{8}$ do uspavanke: »Detece, spavaj«. Zbirka je sicer vredna vsega priporočila, stane 3.5 (ali lir ali dinarjev, ni označeno).

Horvat Lovro: Venec koroških moških zborov. Zbral, preuredil in založil. V Kamniku 1932, cena 15 Din. Zbirka obsega 14 pesmi, med njimi nekaj narodnih, nekaj umetnih, ki so zložene na nemški tekst in sedaj predstavljene. Med prve štejem št. 1. »Tam čier teče bistra Zila«, št. 2. »Še lepša življenja«, št. 3. »Je pa rinčca padva«, št. 10. »Bog oče, poj z nam!« št. 11. »Nekdajne stazice«, št. 12. »Da b'biva liepa ura«.

Narodna ali ljudska pesem je prevažno skupno narodno premoženje in moramo ž njim zelo vestno in skrbno ravnati. Vsako samolastno izpreminjanje je potvora in greh. Pazljivemu poslušalcu in zapisovalcu naših ljudskih pesmi mora biti že zdavnaj jasno, da naše slovenske ljudske, četudi »alpske« pesmi nimajo »jodlerjev« za pripev, temveč poznajo razne druge pripeve, ki jih je dosti zapisanih po raznih zbirkah. Jodler je nemški, izrazito višje alpski, koder prebivajo Nemci, ki ga tudi strastno goje in pridevajo skoroda vsaki svoji »lušni« pesmi. Je to posnetek iz narave, kakor je vsa koncepcija ljudske pesmi oprta

na lokalne zemljepisne razmere. Jodler je nepobitno nemški, zato smatram za greh, če ga kdo pritika slovenski narodni pesmi. In lepi koroški, melanholično-domorodni pesmi št. 1 je pridejan tak jodler. Pesem so peli tudi koroški pevci pri zadnjem koncertu v Ljubljani: vzeli so jo gotovo iz te zbirke. Je ugajala, zelo ugajala, a to ni dokaz, da je vredna propagiranja v tej obliki. Pesem sem že zdavnaj zapisal in je natisnjena v III. zvezku mojih zbir. Nikdar nisem slišal jodlerja, zato ne verujem v pristnost te zveze in jo je treba iz gornjih razlogov odkloniti.

Št. 2 je že zapisana in natisnjena v III. zv. mojih zbir (iz Tržiča); ni pa v redu predzadnji takt, ki ima pred drugim mahom osminsko pavzo, kajti ta osminka nasilno trga lepo melodično črto. Ta manira je zašla v našo narodno pesem iz borniranih pijanskih družb in madežuje našo pesem. Ker se je ta smet tako bohotno razpasla med vsemi onimi »boljšimi« pevci, ki zlasti posnemaajo mestne (ljubljske) pevce, je treba z vso silo boriti se proti njej. Primerjaj le 3. kitico, kako je strgana po tej pavzi! Žal se širi ta stvar tudi po radiju s petjem raznih takih pevcev.

Dev je v svojem V. zvezku pod št. 7 objavil pesem, ki je z atomsko spremembo v predtaktu prepisana v to zbirko. Ne glede na to, da je pesem izrazito nemškega kova, ker ima melodijo, gugajočo se v stilu ceter in ji je g. prepisovalec dodal še obče znani nemški jodler, je ta način »prirejanja in preurejanja« neprimeren, če je označen z lastnim imenom in ni nikjer navedeno, da je pesem prepisana. Če je to napaka, jo je treba popraviti, če namenoma in vedoma, moramo grajati. Razpasla se je namreč že preveč »šega in navada«, da najrazličnejši naši »prireditelji« jemljejo in prodajajo pesmi neizpremenjene iz raznih (tujih) zbir, ne da bi to navedli. To nelepo navado je treba vsepovsod grajati in obsoditi, četudi v nevarnosti smrtne zamere.

Tudi 4. številki je privešen jodler. Nekje — morda me spomin ne vara — sem jo utegnil že videti — ne slišati — a nimam vseh zbir v rokah. Bojim se, da ni ponarodnodela. Št. 11 imata v svoji zbirki Dev (III. 15) in Švikaršič (I. 25); po Švikaršičevi pristni izvrstno harmonizirani je pesem v slabši obliki brez potrebe. Isto naj velja o št. 12, ki je natisnjena v Švikaršičevi II. zbirki pod št. 18 in v Devovi III. zbirki pod št. 10.

Ostale pesmi so umetne, prevzete iz nemške Košatove (Koschat) zbirke, ki je izšla pri Leychartu v Lipskem, ena je Tomaschevitzeva. So to deloma narodne, deloma pa umetne pesmi. Med prvimi je omembe vredna znana »Verlassen, verlassen«, za katero se je vršil boj, je-li slovenska ali nemška. V tej zbirki ima podloženo znano: Bom šel

na planince, kar morda ni originalno. Ostale umetne niso pač toliko močne in tudi ne toliko »slovenske«, da bi jih treba nositi k nam, ko imamo dovolj i starih pesmi enakega kova one in naše dobe i boljših; primerjaj le Ipavca, Jenka, tudi Aljaža i. dr. Št. 13 je Schüttelkopfova, besede so prestav-

ljene v novo (knjižno) slovenščino, le jodler je originalen.

Iz obrazloženega se mi zdi jasno, da ni zbirka niti rešila narodnega blaga, niti obogatila naše glasbe s krepkim tujim blagom, zato ne morem prisoditi zbirkam take vrste nikakega pomena.

Iz uredništva in upravnništva.

Pevovodje in predsednike zborov (društev) prosimo, poročajte nam o vseh prireditvah pravočasno, da se ognete sitnostim in nam omogočite pregled dela.

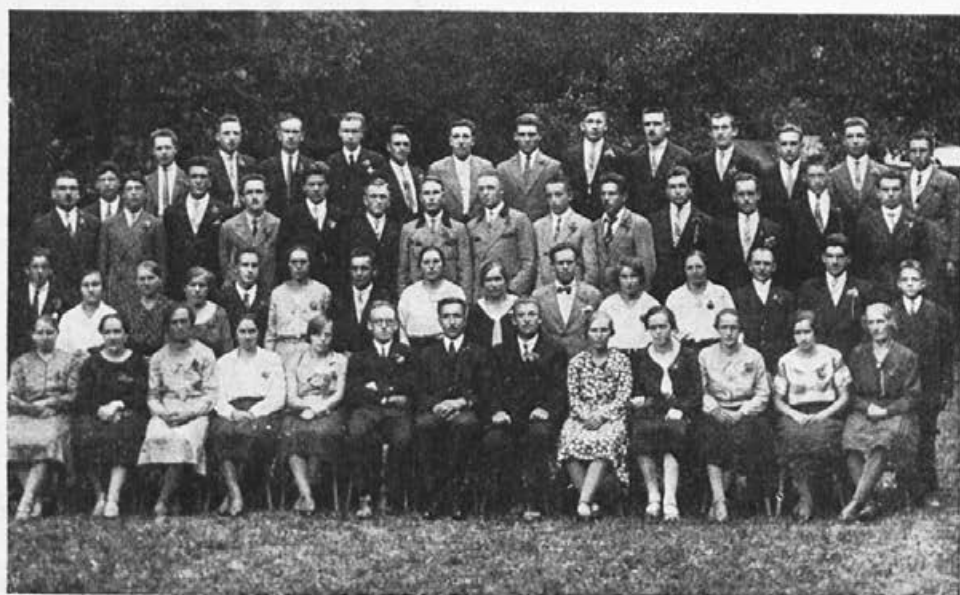
Prof. Tome nam je poslal zbirko lepih šolarskih pesmi za en glas ali tudi za dva, celo triglasne. Pisane so pesmi v krepkem slogu, skoraj vse diatonsko, po obsegu glasov primerno za dečke in deklice. Pesmi bomo, če bo le šlo, priobčevali v »Pevcu« prihodnje leto v »Mladinski priloge« na posebnih listih in jih bomo prav poceni tudi posamič prodajali. Opozarjamo že danes na te pesmice, ki bodo prav gotovo vsem voditeljem mladinskih zborov, zlasti pa šolam prav dobrodošle.

Prihodnja zadnja številka bo izšla v sredi februarja obenem s prvo številko letnika 1933. Tako bomo dohiteli letošnjo zamudo, če le Bog da.

Uprava opozarja in ponovno prosi zaostale naročnike, naj nam zamujeno naročnino čimprej nakažejo, da nam bo mogoče dalje. Na drugem mestu je zabeleženo, kakšno velikansko vsoto bi morali že imeti od svojih dolžnikov. Kdor pa lista ne namerava naročiti, pa bi nam moral vrniti vsaj drugo številko, če ne že prvo. To je grdo omalovaževanje našega prosvetnega dela, ki ga vodi čisti idealizem in vrši le nesebičnost in požrtvovalnost. Uprava mora v začetku leta kmalu priti na jasno, s kolikim številom naročnikov more računati.

Agitirajte za naročnike! Naročajte, zbori tudi priloge, ki veljajo poleg »Pevca« ob skupnem naročilu za vse leto samo **10 Din.**

Pesmarice so pa le še v nekaterih letnikih dobiti. Kdor jih še želi, naj takoj naroči. Do 15. februarja še velja popust pod pogoji, ki so bili objavljeni v zadnji številki.

Pevski koncert v Radmirju 4. IX. 1932.

Izdajatelj: Pevska Zveza Vinko Lavrič v Ljubljani. — Urednik: prof. M. Bajuk v Ljubljani.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Ceč.